



## Sbírka soudních rozhodnutí

Věc C-516/16

**Erzeugerorganisation Tiefkühlgemüse eGen  
proti  
Agrarmarkt Austria**

(žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Bundesverwaltungsgericht)

„Řízení o předběžné otázce – Zemědělství – Společná organizace trhů – Operační program v odvětví ovoce a zeleniny – Nařízení (ES) č. 1234/2007, ve znění nařízení (ES) č. 361/2008 – Články 103b, 103d a 103g – Finanční podpora Evropské unie – Nařízení (EU) č. 543/2011 – Článek 60 a příloha IX bod 23 – Investice v podnicích nebo prostorách organizací producentů – Pojem – Legitimní očekávání – Právní jistota“

Shrnutí – rozsudek Soudního dvora (sedmého senátu) ze dne 20. prosince 2017

- Zemědělství – Společná organizace trhů – Ovoce a zelenina – Organizace producentů – Finanční podpora Unie – Investice v podnicích nebo prostorách organizací producentů – Pojem*  
(Nařízení Komise č. 543/2011, příloha IX, bod 23)
- Zemědělství – Společná organizace trhů – Ovoce a zelenina – Organizace producentů – Finanční podpora Unie – Odmítnutí vyplacení konečného zůstatku finanční podpory a požadavek vrácení neoprávněně vyplacené podpory – Ochrana legitimního očekávání – Neexistence*  
(Nařízení Komise č. 543/2011, příloha IX, bod 23)
- Předběžné otázky – Přípustnost – Meze – Zjevně irelevantní otázky a hypotetické otázky položené v kontextu, který vylučuje užitečnou odpověď*  
(Článek 267 SFEU)
- Vlastní zdroje Evropské unie – Neoprávněně vyplacené podpory spolufinancované Uníí – Neexistence opakování – Přípustnost – Podmínky*

1. Bod 23 přílohy IX prováděcího nařízení Komise (EU) č. 543/2011 ze dne 7. června 2011, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1234/2007 pro odvětví ovoce a zeleniny a odvětví výrobků z ovoce a zeleniny, musí být v rozsahu, v němž odkazuje na „investice uskutečněné v podnicích nebo prostorách organizace producentů“, vykládán v tom smyslu, že:

- samotná skutečnost, že investice uskutečněná v rámci operačního programu, jehož se týká čl. 60 odst. 1 tohoto nařízení, je umístěna na pozemku, jehož vlastníkem je třetí osoba, a nikoli dotčená organizace producentů, není v zásadě podle prvního z těchto ustanovení důvodem nezpůsobilosti podpory na výdaje, které tato organizace producentů vynaložila na základě této investice;
- tento bod 23 přílohy IX se týká investic uskutečněných v podnicích nebo prostorách, které právně i fakticky podléhají výlučné kontrole vykonávané uvedenou organizací producentů, tak aby bylo vyloučeno jakékoli využití této investice ve prospěch třetí osoby.

(viz výrok 1)

2. Zásada ochrany legitimního očekávání musí být vykládána v tom smyslu, že nebrání tomu, aby za takových okolností, jaké nastaly ve věci v původním řízení, příslušný vnitrostátní orgán jednak odmítl vyplatit zůstatek finanční podpory, o níž organizace producentů požádala na investici, jež byla nakonec na základě bodu 23 přílohy IX nařízení č. 543/2011 považována za nezpůsobilou, a jednak tomu, aby bylo od této organizace producentů požadováno vrácení podpory, kterou již na tuto investici obdržela.

V tomto ohledu je třeba připomenout, že jakýkoli výkon posuzovací pravomoci členským státem v otázce, zda má vyžadovat vrácení neoprávněně nebo protiprávně vyplacených prostředků Unie, či nikoli, je v rozporu s povinností zpětně vymáhat neoprávněně nebo protiprávně vyplacené prostředky, která je uložena vnitrostátním správním orgánům v rámci společné zemědělské politiky (v tomto smyslu viz zejména rozsudek ze dne 21. září 1983, *Deutsche Milchkontor a další*, 205/82 až 215/82, EU:C:1983:233, bod 22).

Podle ustálené judikatury Soudního dvora platí, že zásady ochrany legitimního očekávání se nelze dovolávat vůči přesnému ustanovení práva Unie a že jednání vnitrostátního orgánu pověřeného uplatňováním práva Unie, které je v rozporu s posledně uvedeným, nemůže u hospodářského subjektu založit legitimní očekávání stran zacházení, které je v rozporu s právem Unie (rozsudek ze dne 1. dubna 1993, *Lageder a další*, C-31/91 až C-44/91, EU:C:1993:132, bod 35, a rozsudek ze dne 20. června 2013, *Agroferm*, C-568/11, EU:C:2013:407, bod 52).

V okamžiku schválení dotčeného operačního programu již bylo v rámci financování společné zemědělské politiky podle ustálené judikatury navíc konstatováno, že se použije striktní výklad podmínek úhrady nákladů ze strany Unie, jelikož řízení společné zemědělské politiky za podmínek rovného zacházení s hospodářskými subjekty členských států brání tomu, aby vnitrostátní orgány určitého členského státu zvýhodňovaly prostřednictvím širokého výkladu určitého ustanovení hospodářské politiky tohoto státu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 27. února 1985, *Itálie v. Komise*, 55/83, EU:C:1985:84, bod 31 a citovaná judikatura, a rozsudek ze dne 6. listopadu 2014, *Nizozemsko v. Komise*, C-610/13 P, nezveřejněný, EU:C:2014:2349, bod 41).

(viz body 68, 69, 71, výrok 2)

3. Viz znění rozhodnutí.

(viz body 80, 82)

4. Za takových okolností, jako jsou okolnosti věci v původním řízení, musí být unijní právo vykládáno v tom smyslu, že nejsou-li omezeny časové účinky tohoto rozsudku, unijní právo nebrání zohlednění zásady právní jistoty dovolávané s cílem vyloučit vrácení neoprávněně vyplacené podpory, pokud jsou splněny následující podmínky, a sice že podmínky stanovené pro zpětné vymáhání finančních plnění jsou stejné jako v případě čistě vnitrostátních plnění, je plně zohledněn zájem Evropské unie a je prokázána dobrá víra příjemce.

Nelze tedy považovat za odporující unijnímu právu, pokud vnitrostátní právo v oblasti zpětného vymáhání finančních plnění neoprávněně vyplacených orgány veřejné správy zohledňuje zásadu legality současně se zásadou právní jistoty, neboť posledně uvedená zásada je součástí unijního právního řádu (rozsudek ze dne 19. září 2002, Huber, C-336/00, EU:C:2002:509, bod 56 a citovaná judikatura, a rozsudek ze dne 21. června 2007, ROM-projecten, C-158/06, EU:C:2007:370, bod 24).

Zásada právní jistoty zejména vyžaduje, aby unijní právní úprava umožnila dotčeným osobám přesně se seznámit s rozsahem povinností, které jim ukládá. Právní subjekty musí mít totiž možnost jednoznačně znát svá práva a povinnosti a postupovat podle toho (rozsudek ze dne 21. června 2007, ROM-projecten, C-158/06, EU:C:2007:370, bod 25 a citovaná judikatura).

Zájem Unie na zpětném vymáhání podpor, které byly vyplaceny v rozporu s podmínkami pro jejich přidělení, je nicméně třeba v plném rozsahu zohlednit při posuzování dotčených zájmů, a to i pokud by bylo bez ohledu na skutečnosti připomenuté v předchozím bodě konstatováno, že zásada právní jistoty brání tomu, aby příjemce finanční pomoci Unie byl povinen tuto pomoc vrátit (rozsudek ze dne 19. září 2002, Huber, C-336/00, EU:C:2002:509, bod 57 a citovaná judikatura, a rozsudek ze dne 21. června 2007, ROM-projecten, C-158/06, EU:C:2007:370, bod 32 a citovaná judikatura).

Příjemce podpory navíc může zpochybnit zpětné vymáhání finanční pomoci, pokud jde o její správnost, pouze za podmínky, že byl v dobré víře (rozsudek ze dne 19. září 2002, Huber, C-336/00, EU:C:2002:509, bod 58 a citovaná judikatura).

(viz body 97, 98, 100, 101, výrok 3)